

CASTRUM DOOPOPDRACHT

“Sterk Es Eik”

**een opdracht van Johan Klaps (v. Dim Sum)
door Michael Tourné (v. Shady)**

Inleiding

Ergens in het voorjaar van 2004...

Een zoektocht naar studentenliederen en informatie over de studentencodex brachten mij op de site van Castrum. Een vereniging voor studenten en oud-studenten die nog cantussen volgens de aloude traditie, zo bleek aldus. Reden genoeg om die club eens met een bezoekje te vereren vond ik, en zo geschiedde. En sindsdien ben ik er niet meer weggeraakt.

In het academiejaar 2005-2006 werd ik schacht bij Castrum en werd op 3 oktober verkocht aan niemand minder dan commillito Dim Sum. Deze zou gedurende dit jaar mijn peter zijn en gaf me mijn doopopdracht. Als een deel van deze opdracht moest ik op zoek gaan naar het lied "Sterk Es Eik". De geschiedenis, wie schreef het, vanwaar komt het, ... En het uiteraard ook kunnen ten berde brengen en aanleren aan de rest van de corona.

Waar moest ik mijn zoektocht beginnen? Het was alvast geen codexlied, zoveel was zeker. Gelukkig bestaat er zoiets als een internet-zoekmachine. In eerste instantie gaf dit geen enkel resultaat. Toch maar eens navragen wat de juiste spelling is van de titel. Een tweede poging ging al iets beter. Ik kwam erachter dat het lied waarnaar ik op zoek was een Maaseiks lied bleek te zijn. Tot dusver, maar nu? Navragen bij mensen of ze iemand uit Maaseik kennen, veel getelefoneer en ge-email, tot ik uiteindelijk bij Het Heilig Wammes terecht kwam. Dit is een Maaseikse vereniging die zich bezig houdt met het organiseren van carnavalsactiviteiten en het in stand houden van de Maaseikse volkscultuur. Daar wisten ze mij te vertellen dat ik op de goede weg zat en dat "Sterk Es Eik" eigenlijk het Maaseikse volkslied is. Dankzij deze mensen kreeg ik heel wat info ter beschikking over het lied en zijn geschiedenis en kon ik ook beslag leggen op een Maaseiks liederboek en een cd met het nummer op. De cd heeft reeds meerdere malen gespeeld hier in huis en ik kan het ondertussen luidkeels meezingen. Het Heilig Wammes organiseert ook liederavonden, maar wegens de afstand en andere verplichtingen op de momenten dat deze plaatsvonden ben ik daar jammer genoeg niet geraakt.

Voor ik hieronder aan de uiteenzetting over het lied zelf begin zou ik eerst en vooral Freddy Corstjens van Het Heilig Wammes willen bedanken voor zijn hulp bij het volbrengen van mijn doopopdracht. Zonder hem was ik waarschijnlijk niet ver geraakt.

Het Maaseiker Volkslied

Hoeveel Belgen zouden de Brabançonne uit het hoofd kennen? Niet veel, de meeste mensen kennen waarschijnlijk niet eens meer dan de eerste zin: "Oh dierbaar België, oh heilig land der vaadren". Velen, waaronder ikzelf, zullen het lied vervolgen met "la lala la lala lala lalala". Met de Vlaamse Leeuw is het al iets beter gesteld, maar toch nog niet wat het zou moeten zijn...

Maaseik daarentegen is een volledig ander verhaal. Deze Limburgse stad heeft haar eigen volkslied, getiteld "Sterk Es Eik". Het is door alle lagen van de bevolking gekend en wordt op verschillende gebeurtenissen gezongen. Gaande van deftige culturele avonden tot studentikoze bijeenkomsten. En uiteraard ook op carnavalevenementen, iets wat nog hard leeft in Maaseik. In ieder geval, het zullen slechts enkelingen zijn die het lied niet kennen. Zelfs mensen afkomstig uit de omliggende gemeentes waarmee ik sprak konden het refrein lustig meezingen.

De tekst handelt dus uiteraard over de stad Maaseik, zijn figuren Zjang en Hubaer (de 15^e-eeuwse kunstschilders Jan en Hubert Van Eyck) en verschillende lokale gebruiken. Het nummer is opgedeeld in vier strofen: de eerst heeft het over de stad zelf: Maaseik is kaal, de straten sjiem en fijn, de tweede strofe handelt over de inwoners: er wordt gewerkt in Maaseik, maar soms mag je ook al eens lui zijn. De derde strofe gaat over het lekkere eten, waaronder de Maaseikse specialiteit knapkoek. Tot slot gaat de vierde en laatste strofe over de hoogvaardigheid van de Maaseikenaar.

Waar vindt dit lied nu zijn oorsprong? Historische documenten kunnen aantonen dat ruim een halve eeuw geleden, om exact te zijn op 26 juli 1938, de Maaseikse priester gewijd in de orde der Kruisheren Marcel Colson in Maaseik zijn plechtige Eerste Mis op. Deze plechtigheid ging zowel in de familiekring als bij de buurtbewoners met de nodige festiviteiten gepaard. Er kwam zelfs een gedrukte Feestgids bij te pas waarin naast de menu's een schat aan gelegenheidsliederen gebundeld werd. En - u raadt het al - onder deze liederen bevond zich ook het nu befaamde Maaseiker Volkslied. De tekst werd geschreven door de Venlose neef van de neomist: Paul Nabben. Het is in feite een bewerking van de Venlose carnavalsschlager "Kukeleku" van 1936.

Op de volgende bladzijden staan de originele versie van het carnavalslied en de tekst van "Sterk Es Eik", het Maaseikse Volkslied.

KUKELEKU

Muziek: H. Verhagen
Tekst: L. Winters

Riek en erm, jong en alt.
Venlonaire blief neet kalt.
Sloet og aan, mit og vaan
Béj ozze Jocus-Haan!
Weg mit zörg, leef en leid,
Luuster waat dit haenke heit
Doot as ziet ge verruuk
Dit oor kump noeit miet truuk.
Allemaol. hei ens mei
Klinke mot 't op straot en wei.
In café, zaal en hoes,
Tot baove op 't stadhoes!

REFREIN:

Elf van Elf, sprik vanzelf
Kump ei ne joeksigen tied.
As Jocus Haan zien leedje heit
De greeke jao ten spiet.
En dae nog haet, ech Venloos blood
Dae strek ziene nek en heit ens good
Now alle zörg opzie och luu
Kukeluku. Kukeleku, Kukeleku!

STERK ES EIK

Muziek: H. Verhagen, Tejo Klerkx
Tekst: Paul Nabben

't klink banaal, Mezeik is kaal
Waem haet det nog neet gehuuërd
Op de straote sjoëen en fijn
En niks aan de bein

REFREIN

Sterk als eik, is Mezeik
Det is jao bekend
Bi-j Hubaer en Zjang, dae lebbere kan,
Dao tref zich ederein.
Van ' s aoves laat, tot ' s mörges vreug
Mezeik wieë wuure diech neet meug.
Lang lieëve Hubaer, lang lieëve Zjang,
dae lebbere kan, dae lebbere kan, dae lebbere kan.

Mezeikske klein, Stedsje fijn
Met di-jn Maas en smale brögk
Dao wieërt gewirk, ouch soms neet
Leefst ligke ze op hunne rögk

REFREIN

Knapkook rónd, is gezónd
Waat kan dae toch lekker zeen
En sjóklaat, 't is wel raak
It m'n er mèt gemaak!

REFREIN

Mét eine kop, d'r boven op
Geit m'n uver straot en mèrt
Ze zeen waal hoeëg die dikke buim
En toch ouch waal sterk

REFREIN